

Barne- og Likestillingsdepartementet

Dato: 14.08.2018
Vår ref: 18/449 - 8 / SWE
Deres ref:

Høringssvar - A new deal for consumers

Handel og Kontor i Norge (HK) har fått oversendt høringsbrevet og har følgende kommentarer til forslagene;

Forslag til direktiv for bedre håndhevelse og modernisering av EUs forbrukerbeskyttelsesregler (direktivforslag 1)

Det foreslås strengere sanksjoner ved brudd på forbrukerdirektivene og det er utarbeidet en liste over hvilke hensyn som skal tas ved utmålingen av bøter eller andre sanksjoner.

HK mener at det er viktig at denne listen ikke oppfattes som uttømmende. Forhold vektlegges forskjellig i landene.

Det foreslås at det kan gis mulighet til å ilegge inntil 4 % av årsumsetningen til den næringsdrivende i økonomiske sanksjoner ved omfattende regelverksbrudd over landegrensene. Nasjonalt kan man ha en høyere prosentsats. Markedsføringsrådet gjorde vedtak i 2017 om tvangsmulkt og overtredelsesgebyr som varierte mellom kr 200 000 og kr 1 000 000.-.

HK er opptatt av at en eventuell grense på økonomiske sanksjoner ikke skal kunne begrense muligheten ved alvorlige brudd. Det bør utredes om 4 % vil være et fornuftig tak og om det ligger noen begrensninger i ordlyden "omfattende regelverksbrudd".

Det foreslås å styrke forbrukernes rettigheter ved brudd på direktiver om urimelig handelspraksis ved å få rett til å heve kontrakten og til å få erstatning.

HK mener at det er viktig at gjeldende lovbestemmelser og ulovfestet rett blir lagt til grunn og er et minimum ved en eventuell endring.

Det foreslås at internettplattformene som AirBnB, Uber og Finn.no skal gi forbrukerne informasjon om de forhandler med næringsdrivende eller annen forbruker, om

forbrukerregelverket kommer til anvendelse og hvem som eventuelt skal kontaktes ved brudd. Plattformene må også informere forbrukerne om hvilke søkekriterier som ligger til grunn for rangeringen av søkeresultatene. Forslagene innebærer at digitale plattformer får et noe større ansvar ovenfor forbrukerne.

HK mener at dette er gode forslag som delvis praktiseres i dag.

Det foreslås at forbrukere som søker på nett skal få opplyst om søkeresultatet har blitt betalt av næringsdrivende ved en oppdatering av vedlegget til direktivet om urimelig handelspraksis (svartelista). Dette betyr at Forbrukertilsynet skal kunne lettere gripe inn mot skult reklame.

HK er positiv til dette forslaget.

Det foreslås også å innføre en angrefrist og plikt til informasjon ved bruk av digitale tjenester uavhengig av om man betaler ved penger eller andre betalingsmidler som persondata.

Dette er HK positive til, men samtidig foreslås det at kravene til retur av uønskede varer skjerpes. HK mener at dette må ses nærmere på da det kan slå urimelig ut for enkelte produkter som mat og drikke.

Som en forenkling og modernisering i informasjonskrav for å redusere ulemper for næringsdrivende foreslås det at næringsdrivende kan velge å kommunisere gjennom andre nettløsninger enn e-post så lenge kommunikasjonen blir lagret på et varig medium.

HK mener at det er viktig at informasjonen er tilgjengelig på en slik måte at alle forbrukerne kan ha lett tilgang til det. Alle har ikke kunnskap eller tilgang til andre nettløsninger slik at det er en fare for at terskelen blir for høy og informasjonen ikke lett tilgjengelig.

Forslag til direktiv om adgang til å bringe inn saker om forbrukernes kollektive interesser (direktivforslag 2)

Forslaget innebærer at administrative myndigheter/domstoler gis kompetanse til å treffe avgjørelser om at en handling er i strid med regelverket og dermed forbudt og skal stanses. Avgjørelsene kan også gjelde for handlinger som ikke er foretatt eller som er avsluttet. De skal også kunne fatte vedtak om prisavslag, heving, erstatning, reparasjon mm til skadelidte forbrukere og dette er nytt. Det legges opp til at en endelig avgjørelse som fastslår at det foreligger en overtredelse skal utgjøre ugjendrivelig bevis i alle etterfølgende saker med krav om erstatning i samme medlemsstat.

Administrative myndigheter/domstoler gis kompetanse på å treffe slike avgjørelser på en rekke områder som finansielle tjenester, transport, energi, telekommunikasjon, helse og miljø, samt personvern. Totalt 59 rettsakter som verner forbrukerinteressene er omfattet og dette er en utvidelse i forhold til dagens regelverk.

HK mener at det er en viktig forutsetning at det bygges opp en tilstrekkelig kapasitet til å behandle et økt antall saker.

Medlemsstatene skal utpeke organer/organisasjoner (godkjente institusjoner) som anses kvalifisert til å representere forbrukernes kollektive interesser ovenfor administrative myndigheter eller domstolene.

HK mener at det er positivt at forbrukernes interesser kan forsvares kollektivt og at man legger opp til muligheten for utenomrettslige forlik, men er opptatt av at prosessen og kriteriene for å bli en godkjent institusjon ikke skal bli for komplisert eller politisk styrt.

Hvis man legger økonomi eller antall medlemmer til grunn vil mange av våre interesseorganisasjoner bli små og med dårlig økonomi sammenlignet med tilsvarende organisasjoner i større europeiske land.

Det foreslås at i saker som gjelder mindre beløp for den enkelte forbruker, skal den økonomiske kompensasjonen gå til et formål som ivaretar forbrukernes kollektive interesser, for eksempel et håndhevingsorgan eller en forbrukerorganisasjon. Det foreslås også at medlemsstatene skal ta hensyn til forbrukernes kollektive interesser ved fordelingen av inntekter fra økonomiske sanksjoner.

HK er opptatt av at vi styrker forbrukernes interesser gjennom å gi kompetanse slik det er forslått, men dette må finansieres gjennom offentlige budsjett og ikke gjennom å beholde "mindre beløp". Det må være et offentlig ansvar å sørge for at forbrukernes interesser blir ivaretatt på en ordentlig måte uten å være avhengig av å få til avgjørelser som gjør at godkjente institusjoner får erstatningen i stedet for forbrukeren.

Med hilsen
HANDEL OG KONTOR I NORGE
Forhandlingsavdelingen

Sissel Weholdt
faglig sekretær

Dokumentet er elektronisk behandlet og har derfor ingen signatur